

Jussi Parikka: CO JE TO ARCHEOLOGIE MÉDIÍ?

Martin Charvát: JUSSI PARIKKA: OD ARCHEOLOGIE KE GEOLOGII MÉDIÍ

V Nakladatelství AMU právě vychází diptych publikací věnovaných myšlení finského mediálního teoretika Jussiho Parikka a ustavujícím se disciplínám mediální archeologie a mediální geologie.

Český překlad Parikkovy monografie *Co je to archeologie médií?* představuje vznikající disciplínu, která problematizuje tradiční chápání dějin médií a technologického vývoje a jeho vztahu ke společnosti či binární opozici mezi člověkem a strojem. Jde o způsob uvažování o kulturách nových médií prostřednictvím poznatků o médiích, jež byla nová v minulosti, a to často s důrazem na zapomenuté či bizarní aparáty, postupy a vynálezy. Archeologie médií však není jedna metodologie nebo teorie. Autor ji proto uvádí do kontextu dalších klíčových odvětví mediálních studií, jako jsou filmová či softwarová studia, genealogie imaginárních médií, německá teorie médií či teorie materiality médií.

Jak píše Parikka v úvodu své knihy: *Archeologie médií není vymezena jen jednou metodologií nebo jednou teorií, nýbrž je oblastí mnoha rozličných a překrývajících se zájmů a přístupů. Tato kniha je jedním z pokusů představit řadu těchto různých metod, myšlenek a teorií v jejich vzájemném dialogu, přičemž zároveň upozorňuje na jejich odlišnosti: některé metody a teorie totiž zaměřují pozornost na detailní porozumění technickým aspektům technologií; jiné zdůrazňují opomíjené či zapomenuté cesty, kterými se ubíraly dějiny médií; další rozvíjí teoretické úvahy o mediálnětechnologických podmínkách současné kultury. Některé jsou materiální, některé se zaměřují na imaginární technologie, jež nelze omezit jen na ta média, která skutečně existují či existovala. Všechny tyto přístupy si však kladou otázky týkající se času a dějin. Snaží se porozumět současným kulturám na pozadí dějin, přičemž historii nechávají jako soubor již rozpoznaných a přijatých referenčních bodů, dějinných milníků a jejich výkladů, nýbrž jako vzrušující formu tázavého a zpochybňujícího vztahování se k současnosti.*

Archeologie médií (a geologie médií rovněž) začíná být ve světovém kontextu konstituována jako samostatný univerzitní obor a vědeckovýzkumný přístup. I proto se zdá být vhodné věnovat jednomu z jejích hlavních zástupců samostatnou, byť jakkoliv stručnou, česky psanou monografii. Spolu s Parikkovou knihou *Co je to archeologie médií* proto vychází útlejší svazek s názvem *Jussi Parikka: Od archeologie ke geologii médií*. Sémiotik a mediální teoretik Martin Charvát v něm tuzemskému čtenáři v základních konturách a na hlavních uzlových bodech představuje myšlení Jussiho Parikka. Struktura kapitol odráží vývoj Parikkova díla od inspirace myšlenkami Michela Foucaulta, Friedricha Kittlera a Gillesse Deleuze, jež tvoří podloží Parikkova uvažování o médiích, přes zaměření se na povahu současné společnosti, archeologii (novo)mediálního diskurzu, který je založen na přejímání biologické terminologie, až k tzv. geologii médií. Výklad Martina Charváta doplňuje předmluva Davida Kořínka, překlad jedné z novějších Parikkových studií *O studiu médií: Za hranice mediálních studií* a rozhovor s Jussim Parikkou. Zajímavým prvkem přítomným v obou publikacích je využití QR kódů v poznámkovém aparátu, které slouží k okamžitému otevření hypertextových odkazů na čtenářově mobilním zařízení.

Více informací o této publikaci i dalších edičních počinech Nakladatelství AMU (včetně e-shopu) najdete na adrese: www.namu.cz

Chcete-li knihu redakčně zpracovat, zažádejte si o recenzní výtisk.

[Eva Zavřelová / eva.zavrelova@amu.cz](mailto:eva.zavrelova@amu.cz)